

بسم الله الرحمن الرحيم

جایگاه و نقش مدیریت مشارکتی در مدیریت شهری شهرهای جدید
(شهر جدید پردیس)

بوسیله
افشین کسالائی

پایان نامه

ارائه شده به دانشکده تحصیلات تکمیلی به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای
اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته
جامعه شناسی

از
دانشگاه شیراز
شیراز ، ایران

۳۸۵۱۴
۰۱۴۸۹۹

ارزیابی و تصویب شده توسط کمیته پایان نامه با درجه : عالی
امضاء اعضاء کمیته پایان نامه :

دکتر محمد تقی ایمان ، استادیار بخش جامعه شناسی (رئیس کمیته)
دکتر جهانگیر جهانگیری ، استادیار بخش جامعه شناسی
دکتر حبیب احمدی ، استادیار بخش جامعه شناسی

اسفند ماه ۱۳۷۹

۳۸۵۱۴

تقدیم به:

- پدر صبور و مادر فداکارم که همواره شمع وجودشان چراغ راه زندگی‌ام بوده، باشد تا گوشه‌ای کوچک از دریای بیکران ایثارشان را پاس دارم.

- همسر با تدبیر و مهربانم و دختر دلبندم که آنچه در زندگی دارم همه از آن آنهاست.

- به خواهران و برادرانم که محبت‌ها و صمیمیت و صفایشان را در لحظه، لحظه‌های زندگی‌ام از خاطر نمی‌برم.

- به تمام یاران و دوستانی که وجودشان همواره برایم ارزشمند بوده است.

- به تمام مشارکت جویان مردم سالار.

سپاسگزاری

سپاس پروردگار بی‌همتا را که توفیقی دست داد، تا گامی هر چند کوچک در وادی بیکران دریای علم و معرفت برداشته شود، و با الطاف بی‌پایان خویش این بنده ناچیز و بی‌مقدار رایاری رساند، تا با اتمام این پایان‌نامه پله‌ای دیگر را در راه کسب دانش و معرفت طی نماید. در روند تهیه و تدوین مطالب این پایان‌نامه، از کمک‌ها، راهنمایی‌ها و دلسوزی‌های عزیزانی برخوردار شدیم که اگر محبت و همراهی‌های بی‌شائبه این عزیزان نبود، اتمام آن کاری بس سخت و دشوار می‌نمود.

قبل از هر چیز شایسته است تا از راهنمایی‌ها و کمک‌های اساتید ارجمند جناب آقای دکتر محمدتی ایمان که در راه تدوین و جمع‌آوری مطالب و ارائه مشاوره و تجربیات علمی، زحمات بی‌دریغشان، صادقانه مرا یاری نمودند و جناب آقای دکتر جهانگیر جهانگیری که حق استادی را بجای آورده و نهایت لطف خویش را نسبت به بنده ابراز داشتند و همچنین جناب آقای دکتر احمدی که ایشان نیز بزرگوارانه مرا یاری نمودند نهایت امتنان و تشکر را ابراز دارم و از خداوند متعال کمال بهروزی و طول عمر این عزیزان را خواستارم و نیز از کلیه اساتید و بزرگوارانی که صمیمانه در طول دوره نگارش پایان‌نامه در محضر ایشان استفاده‌های بسیار بردیم، آقای دکتر شریف مطوف، آقای داود حسینی و آقای بهرام روحانیان کمال سپاسگزاری و تشکر را دارم. بجاست تا از عزیز بزرگوارانی که دلسوزانه با صبر و تحمل زحمات بنده را تحمل فرموده و کمال لطف را نسبت به بنده ابراز داشته‌اند جناب آقای مهندس محمود کتابچی مدیر کل دفتر آمایش و برنامه‌ریزی منطقه‌ای نهایت امتنان و قدردانی را بجای آورم. و نیز سرکار خانم "مهاجر" که با حوصله و دقت، زحمت تایپ این پایان‌نامه را کشیدند، صمیمانه و خالصانه تشکر خویش را ابراز می‌دارم.

دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
گر نور عشق به دل و جانانت اوفتد بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی

"چکیده"

جایگاه و نقش مدیریت مشارکتی در مدیریت شهری شهرهای جدید
(شهر جدید پردیس)

توسط:

افشین کسالانی

"امروزه شهرهای جدید با هدف ایجاد فضایی قابل سکونت برای شهروندان و به منظور تحدید مشکلات و معضلات کلان شهرها، با توجه به اهداف و سیاستهای متفاوتی شکل می‌گیرند. نوشهر بودن این فضاها اهمیت برنامه‌ریزی و توجه به مدیریت شهری در این مکانها را دوچندان می‌کند. هدف از انجام این پژوهش ایجاد فرایند نوینی از مدیریت شهری با تکیه بر نقش مردم و سازمانهای غیردولتی (NGOs) و همچنین ارائه راهکارهای عملی سهیم شدن مردم در فرایند سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و اجرا در نظام مدیریت شهری است، که در نهایت مدیریت مشارکتی را در این شهرها پایه‌ریزی می‌کند. با توجه به ماهیت موضوع، شهر جدید پردیس به عنوان شهر نمونه مورد مطالعه انتخاب شده و جهت انتخاب نمونه‌ها از میان شهروندان از دوروش نمونه‌گیری طبقه‌ای (کوکوران) و نمونه‌گیری تصادفی در میان محلات شهر جدید استفاده شد. نمونه‌ها در میان اعضای شرکت عمران و شورای شهر، بلحاظ کوچک بودن جامعه آماری کل اعضا را در برگرفت. برای دستیابی به اهداف مورد نظر ده فرضیه طراحی و با کمک روش پیمایش و از طریق تکنیکهای آماری (کای اسکونر، ضریب همبستگی سامرز D، رگرسیون چند متغیره و مدل تبیین تحلیل مسیر) به تجزیه و تحلیل هر یک از فرضیات پرداخته شد. نتایج و فرضیات به اثبات رسیده شاهدهی بر این مدعا است که ساختار مدیریت شهری در شهرهای جدید عاری از مشارکت مردم و سازمانهای غیردولتی بوده و نظام برنامه‌ریزی از پایین به بالا در آن مشاهده نمی‌شود. بنابر نتایج پژوهش پیشنهاد شد که برای دستیابی به جامعه‌ای سالم و کاهش مشکلات در شهرهای جدید، می‌بایست ساختار مدیریت شهر جدید (شرکت عمران) با ایجاد نظام عدم تمرکز در فرایند برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری و استفاده مؤثر و کاربردی از مشارکت نهادهای محلی، راه را جهت ایجاد مدیریت مشارکتی هموار نماید. در این راستا راهکارهای گوناگونی پیشنهاد شد که در فصل ششم پژوهش به تفصیل بیان شده است."

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه پژوهش

۲	۱- مقدمه.....
۵	۱-۱- طرح مسأله.....
۷	۲-۱- ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق.....
۱۰	۳-۱- نوع تحقیق.....
۱۱	۴-۱- اهداف تحقیق.....
۱۱	۵-۱- سئوالات تحقیق.....

فصل دوم: مروری بر تحقیقات گذشته (مبانی نظری)

۱۴	۲- مقدمه.....
۱۵	۱-۲- مروری بر تحقیقات گذشته در زمینه شهرهای جدید.....
۱۵	۱-۱-۲- کلیات.....
۱۸	۲-۱-۲- فلسفه پیدایش : تکوین تئوری شهرهای جدید:.....
۲۶	۳-۱-۲- شهرهای جدید اقماری.....
۳۲	۴-۱-۲- بررسی معیارهای بکارگرفته شده شهرهای جدید در جهان.....
۳۷	۵-۱-۲- تاریخچه‌ای از ایجاد نوشهرهای ایران.....
۳۷	۱-۵-۱-۲- فاصله بین دو جنگ جهانی.....

عنوان

صفحه

۲-۵-۱-۲- بعد از جنگ جهانی تا اواسط دهه ۱۳۴۰.....	۳۷
۲-۵-۱-۳- نیمه دوم دهه ۴۰ تا پیروزی انقلاب (۱۳۵۷).....	۳۸
۲-۵-۱-۴- سالهای پس از انقلاب (۱۳۵۷ تا کنون).....	۳۹
۲-۱-۶- اهداف عمده ایجاد نو شهرهای بعد از انقلاب اسلامی.....	۴۰
۲-۲- مروری بر تحقیقات گذشته در زمینه نظریات مدیریت شهری.....	۴۱
۲-۲-۱- تعاریف.....	۴۱
۲-۲-۲- پارادایم مدیریت شهری.....	۴۳
۲-۲-۳- پروژه توسعه شهری.....	۴۵
۲-۲-۱-۳- شهرنشینی و شهرگرایی.....	۴۶
۲-۲-۲-۳- شهرنشینی، و شهرگرایی و مدیریت شهری در جهان سوم.....	۴۷
۲-۲-۳-۳- پیچیده شدن جامعه شهری و چالش‌های نظام مدیریت شهری.....	۴۸
۲-۲-۳-۴- جامعه شهری، توسعه شهری و نظام مدیریت شهری.....	۴۹
۲-۲-۴- پروژه مشارکت شهری.....	۵۲
۲-۲-۴-۱- عوامل مؤثر بر مشارکت شهری.....	۵۴
۲-۲-۴-۲- الگوهای سازمانی مشارکت شهری.....	۵۴
۲-۲-۴-۳- الگوهای زمینه‌ای مشارکت شهری.....	۵۵
۲-۲-۴-۴- الگوهای بخشی مشارکت شهری.....	۵۶
۲-۲-۴-۵- پیش شرط‌های اصلی تحقق مشارکت شهری.....	۵۶
۲-۳- مروری بر تحقیقات گذشته در زمینه نظریات مشارکت و مدیریت مشارکتی.....	۵۸

عنوان

صفحه

- ۱-۳-۲- تعاریف ۵۸
- ۲-۳-۲- بررسی متون جهانی مدیریت مشارکتی و سیر تحول تاریخی آن ۶۶
- ۳-۳-۲- سیر تحول شیوه‌های مدیریت و برنامه ریزی شهری در کشورهای اروپایی تا پایان دهه ۱۹۶۰ میلادی ۶۸
- ۴-۳-۲- بررسی الگوهای برنامه‌ریزی و مدیریت شهری مشارکتی در کشورهای اروپایی و آمریکا ۷۰
- ۱-۴-۳-۲- انگلستان ۷۰
- ۲-۴-۳-۲- فرانسه ۷۲
- ۳-۴-۳-۲- سوئد ۷۳
- ۴-۴-۳-۲- آمریکا ۷۷
- ۵-۳-۲- مشارکت مردم در امور مدیریت شهری در آمریکا ۸۰
- ۶-۳-۲- سیر تاریخی برنامه‌ریزی شهری و مشارکت مردمی در ایران ۸۱
- ۱-۶-۳-۲- سیر تحول تاریخی مشارکت‌های مردمی از گذشته تا انقلاب اسلامی ... ۸۱
- ۲-۶-۳-۲- سیر تحول مشارکت مردمی بعد از انقلاب اسلامی ۸۸
- ۷-۳-۲- مبانی نظری تحقیق (مشارکت و مدیریت مشارکتی) ۹۱
- ۸-۳-۲- دلایل ظهور و گسترش ایده مشارکت و مدیریت مشارکتی ۱۰۳
- ۱-۸-۳-۲- اهمیت یافتن نقش مردم در جوامع و پیدایش و تقویت نظامها ۱۰۳
- ۲-۸-۳-۲- درس گرفتن از روندهای توسعه در دهه‌های گذشته ۱۰۴
- ۳-۸-۳-۲- عدم تطابق برنامه‌های مدیریت شهری با نیازها و خواسته‌های مردم ۱۰۵

عنوان

صفحه

۱۰۸	۴-۸-۳-۲- اهمیت یافتن فرآیند به جای محصول
۱۰۹	۵-۸-۳-۲- عدم توانایی مالی دولت‌ها
۱۱۲	۶-۸-۳-۲- توسعه اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی
۱۱۳	۷-۸-۳-۲- تهدید منافع شهروندان
۱۱۴	۸-۸-۳-۲- پیچیدگی فزاینده زندگی شهری
۱۱۵	۹-۸-۳-۲- اخلاق اجتماعی برنامه‌ریزی
۱۱۵	۱۰-۸-۳-۲- جلوگیری از وابستگی جامعه به دولت
۱۱۵	۱۱-۸-۳-۲- عدم ترم فعالیت‌های توسعه و عمران
۱۱۶	۹-۳-۲- مزایای مشارکت
۱۱۷	۱-۹-۳-۲- سهم شدن مردم در قدرت
۱۱۹	۲-۹-۳-۲- افزایش سطح آگاهی‌های عمومی جامعه
۱۲۰	۳-۹-۳-۲- ایجاد حس مسئولیت اجتماعی و تعلق به جامعه
۱۲۲	۴-۹-۳-۲- بهبود کیفیت طرح‌ها و برنامه‌ها
۱۲۷	۵-۹-۳-۲- پذیرش طرح‌ها و برنامه‌ها توسط مردم
۱۳۱	۶-۹-۳-۲- عدم تمرکز برنامه‌ریزی
۱۳۴	۷-۹-۳-۲- بازآموزی برنامه‌ریزان
۱۳۵	۸-۹-۳-۲- دستیابی به مدیریت خوب جوامع
۱۳۵	۱۰-۳-۲- معایب مشارکت
۱۳۶	۱-۱۰-۳-۲- گُند شدن فرایند برنامه‌ریزی

عنوان

صفحه

- ۲-۳-۱۰-۲- عدم دستیابی به تصمیم‌های جمعی ۱۳۷
- ۳-۳-۱۰-۳- ظهور دوگانگی‌ها به دلیل عدم اطمینان مردم نسبت به
اولوی- ایشان ۱۳۷
- ۲-۳-۱۰-۴- افزایش هزینه‌های برنامه ریزی ۱۳۸
- ۲-۳-۱۰-۵- مشکل نمایندگی افراد مشارکت‌کننده ۱۳۸
- ۲-۳-۱۰-۶- خطرات دسترسی عموم مردم به اطلاعات ۱۳۹
- ۲-۳-۱۱-۱- موانع مشارکت ۱۳۹
- ۲-۳-۱۱-۱- موانعی که به ساختار سیاسی جامعه و حکومت مربوط می‌شوند ۱۴۰
- ۲-۳-۱۱-۱- غیردمکراتیک بودن نظام سیاسی حاکم بر جامعه ۱۴۲
- ۲-۳-۱۱-۲- ایجاد هرج و مرج و تنش‌های اجتماعی ۱۴۳
- ۲-۳-۱۱-۳- پرهزینه بودن مشارکت مردم ۱۴۳
- ۲-۳-۱۱-۴- ایجاد تاخیر در برنامه‌ها ۱۴۳
- ۲-۳-۱۱-۵- تضعیف توان حکومت برای پاسخگویی به نیازهای مردم ۱۴۳
- ۲-۳-۱۱-۶- غیردمکراتیک بودن مشارکت ۱۴۳
- ۲-۳-۱۱-۲- موانعی که به ساختار اجتماعی جامعه و مردم مربوط می‌شوند ۱۴۴
- ۲-۳-۱۱-۲- دور بودن مردم از فرایندهای تصمیم‌گیری اجتماعی طی سالیان
دراز ۱۴۵
- ۲-۳-۱۱-۲- نداشتن نفع اجتماعی برای مردم ۱۴۵
- ۲-۳-۱۱-۳- عدم مشاهده نتایج مشارکت ۱۴۶

عنوان

صفحه

۱۴۶	۴-۲-۱۱-۳-۲- بدگمانی نسبت به حکومت
۱۴۶	۵-۲-۱۱-۳-۲- سطح بالای هزینه زندگی
۱۴۷	۶-۲-۱۱-۳-۲- نداشتن اطلاعات کافی
۱۴۷	۷-۲-۱۱-۳-۲- وحشت مردم از ابزار مخالفت و بیزاری از تملق‌گویی
۱۴۷	۸-۲-۱۱-۳-۲- وجود اختلافات قومی و نژادی
۱۴۷	۹-۲-۱۱-۳-۲- فقدان پیوستگی گروهی
۱۴۷	۱۰-۲-۱۱-۳-۲- کانالهای ارتباطی ضعیف
۱۴۸	۳-۱۱-۳-۲- موانعی که به ساختار برنامه ریزی و مدیریت شهری مربوط می‌شوند
۱۴۸	۱-۳-۱۱-۳-۲- وجود نظام برنامه ریزی متمرکز
۱۴۸	۲-۳-۱۱-۳-۲- فقدان ساختارهای محلی مناسب
۱۴۹	۳-۳-۱۱-۳-۲- باور برنامه‌ریزان و مدیران شهری به اینکه تنها آنان حق برنامه ریزی دارند
۱۵۱	۱۲-۳-۲- مشارکت و مشروعیت اقدامات مدیریت شهری
۱۵۱	۱-۱۲-۳-۲- مشروعیت عقلانیت
۱۵۲	۲-۱۲-۳-۲- مشروعیت توافق عام (اجماع)
۱۵۲	۳-۱۲-۳-۲- مشروعیت مشارکت
۱۵۳	۴-۱۲-۳-۲- مشارکت و منافع و خواست عمومی
۱۵۵	۱۳-۳-۲- راهبردهای مشارکت
۱۵۷	۱۴-۳-۲- مشارکت و نظام برنامه ریزی و مدیریت مشارکتی

عنوان

صفحه

۱۵۸	۱۵-۳-۲- انواع مشارکت
۱۵۸	۱-۱۵-۳-۲- مشارکت طبیعی
۱۵۹	۲-۱۵-۳-۲- مشارکت ارادی
۱۶۰	۳-۱۵-۳-۲- مشارکت خود به خودی
۱۶۱	۴-۱۵-۳-۲- مشارکت برانگیخته
۱۶۲	۵-۱۵-۳-۲- مشارکت تحمیلی
۱۶۳	۱۶-۳-۲- جمع بندی و نتیجه گیری

فصل سوم: بررسی اجمالی مطالعه موردی شهر نمونه

۱۶۸	۳- مقدمه
۱۶۹	۱-۳- موقعیت شهر جدید پردیس
۱۷۱	۲-۳- وضعیت طبیعی و اقلیمی
۱۷۲	۳-۳- وضعیت اقتصادی شهر
۱۷۳	۴-۳- وضعیت ساختار جمعیتی شهر جدید
۱۷۴	۱-۴-۳- آهنگ تغییرات جمعیت در حوزه استحفاظی شهر جدید پردیس
۱۷۸	۵-۳- اهداف اولیه ایجاد شهر جدید پردیس
۱۷۹	۶-۳- برنامه ریزی و طراحی شهر جدید پردیس
۱۸۰	۷-۳- بررسی و شناخت ساختار مدیریت شهر جدید پردیس
۱۸۰	۱-۷-۳- معرفی ساختار تشکیلاتی نظام مدیریت شهر

عنوان

صفحه

- ۲-۷-۳- مروری بر شناخت اجمالی رابطه مدیریت شهر با بخش های دولتی - خصوصی و
مردمی (شرکت عمران شهر جدید پردیس)..... ۱۸۲
- ۱-۲-۷-۳- شناخت رابطه مدیریت شهر با بخش دولتی:..... ۱۸۲
- ۲-۲-۷-۳- شناخت رابطه مدیریت شهر با بخش خصوصی ۱۸۳
- ۳-۲-۷-۳- شناخت رابطه مدیریت شهر با بخش مردمی..... ۱۸۴

فصل چهارم: روش تحقیق و مواد

- ۱-۴- مقدمه تحقیق ۱۸۹
- ۲-۴- تعریف مفاهیم ۱۹۱
- ۳-۴- چارچوب نظری روش تحقیق ۱۹۵
- ۴-۴- فرضیات تحقیق ۲۰۳
- ۵-۴- متغیرهای تحقیق (research variables)..... ۲۰۴
- ۱-۵-۴- متغیر مستقل - متغیر وابسته..... ۲۰۴
- ۱-۱-۵-۴- متغیر مستقل (Independenre variable)..... ۲۰۴
- ۲-۱-۵-۴- متغیر وابسته (dependenre variable)..... ۲۰۵
- ۲-۵-۴- متغیر کمی - متغیر کیفی..... ۲۰۶
- ۱-۲-۵-۴- متغیر کمی (Quantitive variable)..... ۲۰۶
- ۲-۲-۵-۴- متغیر کیفی (Qualitative variable)..... ۲۰۶
- ۶-۴- روش تحقیق ۲۰۷

صفحه

عنوان

۲۰۷	۴-۶-۱- روش پیمایش (Survey)
۲۰۸	۴-۶-۲- روش اسنادی
۲۰۹	۴-۷- ابزار جمع‌آوری اطلاعات
۲۰۹	۴-۸- موقعیت جمع‌آوری اطلاعات:
۲۱۰	۴-۹- تجزیه و تحلیل اطلاعات:
۲۱۰	۴-۹-۱- جدول یک بعدی
۲۱۰	۴-۹-۲- کای اسکوتر
۲۱۱	۴-۹-۳- ضریب D سامرز (Samers'D)
۲۱۱	۴-۹-۴- رگرسیون چند متغیره
۲۱۲	۴-۹-۵- تحلیل مسیر
۲۱۳	۴-۱۰- تفاوت ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره
۲۱۴	۴-۱۱- جامعه آماری، واحد آماری، تعیین حجم نمونه و نحوه
۲۱۴	۴-۱۱-۱- جامعه آماری
۲۱۵	۴-۱۱-۲- واحد آماری
۲۱۵	۴-۱۱-۳- تعیین حجم نمونه:
۲۱۶	۴-۱۱-۴- انتخاب نمونه

فصل پنجم: نتایج پژوهش

۲۱۹	۵- مقدمه
-----	----------

عنوان

صفحه

- ۱-۵- جداول یک بعدی ۲۱۹
- ۲-۵- جداول دو بعدی ۲۲۰
- ۳-۵- ضریب همبستگی سامرز 'D Samers'. ۲۲۱
- ۴-۵- رگرسیون چند متغیره ۲۲۱
- ۵-۵- تحلیل مسیر ۲۲۲
- ۱-۵- جداول یک بعدی: ۲۲۳
- ۲-۵- جداول دو بعدی: ۲۳۳
- ۴-۵- رگرسیون چند متغیره. ۲۴۳
- ۱-۴-۵- رگرسیون چند متغیره برای شناسایی عوامل موثر بر میزان مشارکت مردم
در مدیریت شهری و میزان تأثیر هر متغیر ۲۴۳
- ۲-۴-۵- رگرسیون چند متغیره برای شناسایی عوامل موثر بر "میزان توجه به خواسته‌های
مردم" و میزان تأثیر هر متغیر ۲۴۵
- ۳-۴-۵- رگرسیون چند متغیره برای شناسایی عوامل مؤثر بر "میزان اطلاع مردم از
مفاد برنامه‌ها. ۲۴۷
- ۵-۵- تحلیل مسیر ۲۴۸
- ۶-۵- تجزیه و تحلیل و ارزیابی پرسشنامه اعضای هیئت مدیره شرکت عمران شهر جدید
پردیس ۲۵۲
- ۶-۶- تجزیه و تحلیل و ارزیابی پرسشنامه اعضای شورای اسلامی شهر جدید پردیس ۲۶۵

عنوان

صفحه

فصل ششم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات	۲۷۹
۱-۶- مروری بر مباحث گذشته	۲۷۵
۲-۶- موانع و محدودیت‌های تحقیق	۲۸۲
۳-۶- تجزیه و تحلیل و شناخت تنگناها و مشکلات ساختار مدیریت شهری در رابطه با بخش‌های دولتی، خصوصی و مردمی	۲۸۳
۴-۶- اهم مشکلات موجود در شهر جدید پردیس	۲۸۷
۵-۶- نتیجه‌گیری	۲۸۸
۱-۵-۶- نتایج تئوریک پژوهش	۲۸۸
۱-۱-۵-۶- فرضیه یکم: سنجش رضایت از عملکرد شرکت عمران و مشارکت شهروندان	۲۸۸
۲-۱-۵-۶- فرضیه دوم: سنجش رضایت از عملکرد شورای شهر و مشارکت شهروندان	۲۹۰
۳-۱-۵-۶- فرضیه سوم: سنجش میزان اطلاع مردم از برنامه‌ها و مشارکت شهروندان	۲۹۱
۴-۱-۵-۶- فرضیه چهارم: سنجش قوم‌گرایی و میزان مشارکت شهروندان	۲۹۲
۵-۱-۵-۶- فرضیه پنجم: سنجش درجه تمرکزگرایی مدیریت شهری و میزان مشارکت شهروندان	۲۹۳
۶-۱-۵-۶- فرضیه ششم: سنجش سطح تحصیلات مردم و میزان مشارکت شهروندان	۲۹۴